

‘Kinderen vangen slangen om te eten’

Barneveldse Alina Wisse in Cambodja

Aline Wisse verruilde in januari 2019 Barneveld voor Cambodja, waar ze kinderen uit sloppenwijken de kans wil geven op een betere toekomst. In de Barneveldse Krant vertelt ze regelmatig over haar ervaringen in Azië. „Ik blijf zoveel mogelijk in de omgeving van mijn woning.”

Akine Wisse

■ Bij de Angkor Watt-tempels.

Alina Wisse

Vanuit een volgepakte bus met Cambodjanen, op mijn terugreis van een weekje ontspanning in Siem Reap begin ik aan dit artikel.

Deze Covid19-tijd was namelijk de uitgelezen mogelijkheid voor mij om de Angkor Watt-tempels te bezoeken. Deze tempels, uit de vroege twaalfde eeuw, die voorheen jaarlijks bezocht werden door zo'n 3,5 miljoen toeristen, worden nu slechts nog bezocht door een enkele Cambodjaan en een paar buitenlanders die in Cambodja wonen.

ZONSONDERGANG De eerste dagen bracht ik door met een Cambodjaanse vriendin die in Poipet woont. We hadden een gezellige tijd samen, waarna zij op zondagavond weer ver-

trok. Nadat mijn vriendin op zondag vertrok, plande ik dus om de Angkor Watt-tempels, het grootste religieuze bouwwerk ter wereld te bezichtigen. Ik kwam in contact met een tuk-tuk-chauffeur met de naam Bong Pheakdey, die mij graag wilde rondleiden langs alle tempelcomplexen die gebouwd zijn in het jaar 889 en de daarop volgende vijfhonderd jaar. De eerste avond gingen wij eerst naar de zonsopgang op de Bakaeng Mountain. De volgende dag bezochten we de Kbal Spean-bridge, de Banteay Srey-tempel en de Banteay Kdey-tempel. De derde dag ging de wekker om 4.00 uur en werd ik om 5.00 uur opgehaald om de zonsopgang bij de Angkor Watt-tempel te bezichtigen.

SLANGEN VANGEN Onderweg reden we langs outdoor-sportplekken waar al veel mensen

in alle vroege hun spieren wakker maakten voor een nieuwe dag. Na de indrukwekkende zonsopgang bezochten we nog acht tempels. Onderweg kwamen we langs uitgestrekte rijstvelden, waar vrouwen rijst planten en kinderen slangen vingen voor het avondeten. Toen ik de laatste dag in Siem Reap nog lekker nagenoot en uitrustte besepte ik hoe hard ik door ben gegaan in het afgelopen half jaar en dat ik geregeld mijn eigen grenzen heb overschreden. Op vrijdag reisde ik terug naar Phnom Penh, Bong Pheakdey bracht mij naar het busstation, waar zijn vrouw en twee kinderen bleken te wonen. Na nog wat tijd met hen doorgebracht te hebben, maakte ik volgeladen met nieuwe kracht de terugreis, weer in een bus volgepakt met Cambodjanen, zonder anderhalve meter afstand-regel.

Tijdens een pauze onderweg kwam ik in gesprek met een Khmer-man van rond de zestig jaar, hij vertelde mij vol trots over zijn vrouw en zoon en diens vrouw en kind. Na de gebruikelijke vragen, waar ik vandaan kom en waarom ik in Cambodja woon, vertelde ik hem mijn verhaal. Zijn reactie? 'Khnom srolanj neak', vertaald naar het Nederlands: ik hou van jou. Wat bijzonder om in een paar minuten tijd met je levensverhaal iemands hart aan te raken met de liefde van God.

ONTZETTEND INGEWIKKELD Nu ik weer terug ben in Phnom Penh, heb ik mijn dagelijkse bezigheden weer opgepakt. Mijn taalstudie gaat supergoed, ik leer nu niet alleen te spreken en lezen in Khmer, maar ook te schrijven. Dat is ontzettend ingewikkeld, want net zoals het soms lastig is te weten of je in het Nederlands nu een d of een t gebruikt aan het eind van een woord, zo is het de vraag of ik in Khmer nu de klank ch, chh, cho, chhow met de klinker a moet gebruiken om het woord chas (ja) te schrijven, de klank van de klinker a verandert namelijk in de klank ae als hij gebruikt wordt met een bepaalde

medeklinker. Het Khmer-alfabet heeft, met 74 letters, de meeste letters wereldwijd. Hiernaast houd ik mij bezig met het opbouwen van relaties met mijn burens en het onderwijzen van de kinderen hier in de buurt. Ook plan ik mijn volgende, en hopelijk voorlopig laatste verhuizing in. Mijn huisgenoot vertrekt volgende maand namelijk, en in mijn eentje kan ik de kosten voor deze woonruimte niet opbrengen. Ik vind het lastig om me voor te stellen dat ik mijn burens straks niet meer dagelijks zal zien, maar ik zal hen blijven bezoeken.

ONZEKERHEID Met het stijgende aantal geregistreerde corona-gevallen in de afgelopen maand blijf ik, op mijn trip naar Siem Reap na, zoveel mogelijk in de omgeving van mijn woning. Hoewel het officiële aantal corona-gevallen in Cambodja nog steeds relatief laag ligt, betekent dat niet dat deze cijfers de werkelijkheid zijn. Sommigen stellen dat de maatregelen die al vroeg in deze pandemie werden getroffen om de grenzen en scholen te sluiten, Khmer-nieuwjaar uit te stellen en bijeenkomsten met meer dan twintig personen te annuleren, effectief zijn geweest om Cambodja veilig te stellen.

Critici stellen echter dat landen als Cambodja, Laos en Vietnam te weinig capaciteit hebben het virus te detecteren, waardoor gevallen niet gerapporteerd worden. Ook wordt door critici beweerd dat al gerapporteerde gevallen achtergehouden worden en dat mensen bedreigd worden om zich niet als corona-drager te laten rapporteren. Aan de andere kant wordt ook lof geuit voor de manier waarop Cambodja al vroeg in deze crisistijd reageerde, door scholen en grenzen te sluiten, het Khmer-nieuwjaar uit te stellen en haar inwoners te voorzien van genoeg mondkapjes. Genoeg twijfel en onzekerheid om op mijn hoede te blijven.

Meer informatie via de website van Aline Wisse: <http://gewoontincambodja.nl>.

Alina Wisse

■ Zonsopgang bij de Angkor Watt-tempel.